

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഷഡധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഷഡധികശതതമഃ സർഗഃ ||

രാവണസ്യ രഥം ദൃഷ്ട്വാ ശ്രീരാമേണ മാതലേഃ പ്രബോധനം
രാവണപരാജയസ്യ ശ്രീരാമവിജയസ്യ ച സൂചകാനാം ശകുനാനാം
വർണനം

സാരഥിഃ സ രഥം ഹൃഷ്ടഃ
പരസൈന്ധ്യപ്രധർഷണം |
ഗന്ധർവനഗരാകാരം
സമുച്ഛിതപതാകിനം || 6.106.1 ||

യുക്തം പരമസമ്പന്നൈ -
ർവാജിഭിർഹേമമാലിഭിഃ |
യുദ്ധോപകരണൈഃ പൂർണം
പതാകായുജമാലിനം || 6.106.2 ||

ഗ്രസന്തമിവ ചാകാശം
നാദയന്തം വസുന്ധരാം |
പ്രണാശം പരസൈന്ധ്യാനാം
സ്വസൈന്ധ്യസ്യ പ്രഹർഷണം || 6.106.3 ||

രാവണസ്യ രഥം ക്ഷിപ്രം
ചോദയാമാസ സാരഥിഃ |

തമാപതന്തം സഹസാ
സ്വനവന്തം മഹായുജം || 6.106.4 ||

രഥം രാക്ഷസരാജസ്യ
നരരാജോ ദദർശ ഹ |
കൃഷ്ണവാജിസമായുക്തം
യുക്തം രൗദ്രേണ വർചസാ || 6.106.5 ||

ദീപ്യമാനമിവാകാശേ
വിമാനം സൂര്യവർചസം |
തഡിത്പതാകാഗഹനം
ദർശിതേന്ദ്രായുധപ്രഭം || 6.106.6 ||

ശരധാരാ വിമുഞ്ചന്തം
ധാരാധരമിവാംബുദം |
സ ദൃഷ്ട്യാ മേഘസങ്കാശ -
മാപതന്തം രഥം രിപോഃ || 6.106.7 ||

ഗിരേർവജ്രാദിമൃഷ്ടസ്യ
ദീർയതഃ സദ്യശസ്വനം |
വിസ്താരയൻ വൈ വേഗേന
ബാലചന്ദ്രാനന്തം ധനുഃ || 6.106.8 ||

ഉവാച മാതലിം രാമഃ
സഹസ്രാക്ഷസ്യ സാരഥിം |
മാതലേ പശ്യ സംരബ്ധ -
മാപതന്തം രഥം രിപോഃ || 6.106.9 ||

യഥാപസവ്യം പതതാ
വേഗേന മഹതാ പുനഃ |

സമരേ ഹന്തുമാത്മാനം

തമാനേന കൃതാ മതിഃ || 6.106.10 ||

തദപ്രമാദമാതിഷ്ട

പ്രത്യുദ്ഗച്ഛ രഥം രിപോഃ |

വിധ്വംസയിതുമിച്ഛാമി

വായുർമേഘമിവോത്ഥിതം || 6.106.11 ||

അവിക്ലവമസംഭ്രാന്ത -

മവ്യഗ്രഹൃദയേക്ഷണം |

രശ്മിസഞ്ചാരനിയതം

പ്രചോദയ രഥം ഭൂതം || 6.106.12 ||

കാമം ന ത്വം സമാധേയഃ

പുരന്ദരരഥോചിതഃ |

യുയുത്സുരഹമേകാഗ്രഃ

സ്തൂരയേ ത്വാം ന ശിക്ഷയേ || 6.106.13 ||

പരിതുഷ്ടഃ സ രാമസ്യ

തേന വാക്യേന മാതലിഃ |

പ്രചോദയാമാസ രഥം

സുരസാരഥിരുത്തമഃ || 6.106.14 ||

അപസവ്യം തതഃ കുർവൻ

രാവണസ്യ മഹാരഥം |

ചക്രസംഭൂതരജസാ

രാവണം വ്യവധൂനയത് || 6.106.15 ||

തതഃ ക്രുദ്ധോ ദശഗ്രീവ -

സ്തോമവിസ്താരിതേക്ഷണം |

രഥപ്രതിമുഖം രാമം
സായകൈരവധൂനയത് || 6.106.16 ||

ധർഷണാമർഷിതോ രാമോ
ധൈര്യം രോഷേണ ലംഭയൻ |
ജഗ്രോഹ സുമഹാവേഗ -
മൈന്ദ്രം യുധി ശരാസനം || 6.106.17 ||

ശരാംശ്ച സുമഹാവേഗാൻ
സൂര്യരശ്മിസമപ്രഭാൻ |
തദുപോലം മഹദ് യുദ്ധ -
മന്യോന്യവധകാക്ഷിണോഃ |
പരസ്പരാഭിമുഖയോ -
ർദ്ദൃപ്തയോരിവ സിംഹയോഃ || 6.106.18 ||

തതോ ദേവാഃ സഗന്ധർവാഃ
സിദ്ധാശ്ച പരമർഷയഃ |
സമീയൂർദ്വൈരഥം ദ്രഷ്ടും
രാവണക്ഷയകാക്ഷിണഃ || 6.106.19 ||

സമുത്പേതൂരഥോത്പാതാ
ദാരൂണാ രോമഹർഷണാഃ |
രാവണസ്യ വിനാശായ
രാഘവസ്യാദയാ ച || 6.106.20 ||

വവർഷ രൂധിരം ദേവോ
രാവണസ്യ രഥോപരി |
വാതാ മണ്ഡലിനസ്തീവ്രാ
വ്യപസവ്യം പ്രചക്രമുഃ || 6.106.21 ||

മഹദ്ഗൃധ്രകുലം ചാസ്യ
 ഭ്രമമാണം നദസ്ഥലേ |
 യേന യേന രഥോ യാതി
 തേന തേന പ്രധാവതി || 6.106.22 ||

സന്ധ്യയാ ചാവൃതാ ലങ്കാ
 ജപാപുഷ്പനികാശയാ |
 ദൃശ്യതേ സമ്പ്രദീപ്തേവ
 ദിവസ്യേപി വസുന്ധരാ || 6.106.23 ||

സനിർഘാതാ മഹോൽകാശ്ച
 സമ്പ്രപേതുർമഹാസ്വനാഃ |
 വിഷാദയംസ്തേ രക്ഷാംസി
 രാവണസ്യ തദാഹിതാഃ || 6.106.24 ||

രാവണശ്ച യതസ്തുത്ര
 പ്രചചാല വസുന്ധരാ |
 രക്ഷസാം ച പ്രഹരതാം
 ഗൃഹീതാ ഇവ ബാഹവഃ || 6.106.25 ||

താമ്രാഃ പീതാഃ സിതാഃ ശ്വേതാഃ
 പതിതാഃ സൂര്യരശ്മയഃ |
 ദൃശ്യന്തേ രാവണസ്യാഗ്രേ
 പർവതസ്യേവ ധാതവഃ || 6.106.26 ||

ഗൃധ്രൈരനുഗതാശ്ചാസ്യ
 വമന്ത്യോ ജ്വലനം മുഖൈഃ |
 പ്രണേദുർമുഖമീക്ഷന്ത്യഃ
 സംരബ്ബമശിവം ശിവാഃ || 6.106.27 ||

പ്രതികൂലം വവൗ വായു
 രണേ പാംസുൻ സമുത്കിരൻ |
 തസ്യ രാക്ഷസരാജസ്യ
 കുർവൻ ദൃഷ്ടിവിലോപനം || 6.106.28 ||

നിപേതുരിന്ദ്രാശനയഃ
 സൈന്ധേ ചാസ്യ സമന്തതഃ |
 ദുർവിഷഹ്യസ്വരാ ഘോരാ
 വിനാ ജലധരോദയം || 6.106.29 ||

ദിശശ്ച പ്രദിശഃ സർവാ
 ബഭൂവുസ്തിമിരാവൃതാഃ |
 പാംസുവർഷേണ മഹതാ
 ദുർദർശം ച നഭോഭവത് || 6.106.30 ||

കുർവന്ത്യഃ കലഹം ഘോരം
 സാരികാസ്തദ്രഥം പ്രതി |
 നിപേതുഃ ശതശസ്ത്ര
 ദാരുണാ ദാരുണാരുതാഃ || 6.106.31 ||

ജഘനേദ്യഃ സ്തുലിംഗാശ്ച
 നേത്രേദ്യോശ്രുണി സന്തതം |
 മുമുചുസ്തസ്യ തുരഗാ -
 സ്തുൽയമഗ്നിം ച വാരി ച || 6.106.32 ||

ഏവമ്പ്രകാരാ ബഹവഃ
 സമുത്പാതാ ദയാവഹാഃ |
 രാവണസ്യ വിനാശായ
 ദാരുണാഃ സമ്പ്രജ്ജ്ഞിരേ || 6.106.33 ||

രാമസ്യാപി നിമിത്താനി
 സൗമ്യാനി ച ശിവാനി ച |
 ബഭൂവുർജയശംസീനി
 പ്രാദുർഭൂതാനി സർവശഃ ||6.106.34 ||

നിമിത്താനീഹ സൗമ്യാനി
 രാഘവഃ സ്വജയായ വൈ |
 ദൃഷ്ട്യാ പരമസംഹൃഷ്ടോ
 ഹതം മേനേ ച രാവണം ||6.106.35 ||

തതോ നിരീക്ഷ്യാത്മഗതാനി രാഘവോ
 രണേ നിമിത്താനി നിമിത്തകോവിദഃ |
 ജഗാമ ഹർഷം ച പരാം ച നിർവൃതിം
 ചകാര യുദ്ധേ ഹൃധികം ച വിക്രമം ||6.106.36 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 യുദ്ധകാണ്ഡേ ഷഡധികശതതമഃ സർഗഃ ||